

ЗА ТРИЕЗИЧНИЯ РЕЧНИК НА УНИБИТ ПО БИБЛИОСФЕРАТА
**THE ENGLISH–RUSSIAN–BULGARIAN DICTIONARY
 OF LIBRARY AND INFORMATION TERMINOLOGY
 (About the trilingual dictionary of SALSIT on the bibliosphere)**

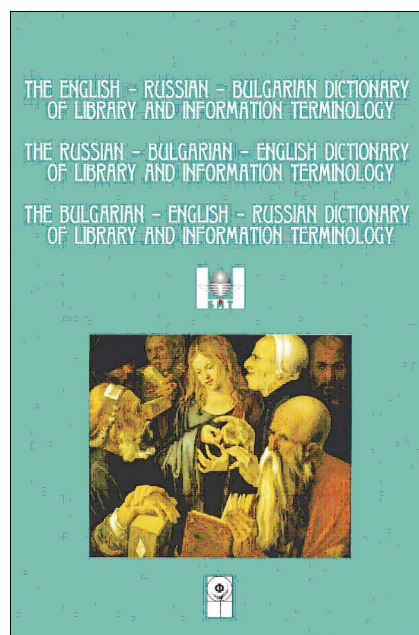
Reviews and reports of leading scholars in the field of informatization – Prof. D.Sc. Stoyan Denchev; Prof. D.Sc. Maria Maldenova; Prof. D.Sc. Ekaterina Popandonova Zhelyazova; Prof. Mariela Modeva, PhD; Assoc. Prof. Ventsislav Velev, PhD; Fred Mainhard – for the new edition of: **The English-Russian-Bulgarian dictionary of library and information terminology** = **Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност** (2017; 1. изд. 2010): [1] **The English-Russian-Bulgarian dictionary of library and information terminology** = **Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност** / Comp. J. V. Richardson ... [et al.]; Managing ed. S. Denchev; Ed.-in-chief A. Kumanova; Ed. board R. Burger ... [et al.]; Graph. ed. N. Vasilev ... [et al.]; Techn. ed. N. Vasilev, V. Stefanova; Rev. F. Mainhard ... [et al.]. [2] **The Russian-Bulgarian-English dictionary of library and information terminology** = **Русско-българо-английски речник по библиотечна и информационна дейност** / Сост. Э. Р. Сукиасян ... [и др.]; Отв. ред. С. Денчев; Глав. ред. А. Куманова; Редкол. Р. Бургер ... [и др.]; Граф. ред. Н. Василев ... [и др.]; Техн. ред. Н. Василев, В. Стефанова; Рец. Ф. Майнхард ... [и др.]. [3] **The Bulgarian-English-Russian dictionary of library and information terminology** = **Българо-англо-руски речник по библиотечна и информационна дейност** / Състав. А. Куманова ... [и др.]; Отв. ред. С. Денчев; Глав. ред. А. Куманова; Ред. кол. Р. Бургер ... [и др.]; Граф. ред. Н. Василев ... [и др.]; Техн. ред. Н. Василев, В. Стефанова; Рец. Ф. Майнхард ... [и др.]. – Ново ел. изд. – София: За буквите – О писменехъ, 2017. – 818 с. – (Факлоносци; XVIII)

Other compilers: A. Kumanova, E.R. Sukiasyan, V.V. Zverevich, J. V. Richardson; Other eds: Ch. Gribble, I.L. Linden, P. Polanski, B. Shafner, Y.L. Shrayberg, N. Vasilev, M. Maximova, Ts. Naydenova, S. Boycheva, A. Daskalov, R. Simeonova, T. Dermendzhieva, D. Raleva, B. Nikolova; Other graph. Eds: B. Nikolova, B. Apostolova; Other rev.: N. Kazanski, M. Mladenova, D. Hristozov, S. Ilieva.

Jubilee edition, dedicated to the 70th anniversary of UNESCO and 65th anniversary of SALSIT.

Publ. in: <<http://www.unibit.sno.bg>>.

1. Ed. 2010.

Key words: *The English-Russian-Bulgarian dictionary of library and information terminology* = **Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност** (2017; 1. Ed. 2010) – reviews and reports: interdisciplinary symbiosis of the librarianship, informatics and linguistics (Prof. D.Sc. Stoyan Denchev); cognitologic universal trilingual map of the library and information activity (Prof. D.Sc. Maria Maldenova); unity of the varieties of fixation of the linguistic forms in the biblio-info-noosphere (Prof. D.Sc. Ekaterina Popandonova Zhelyazova); new triptych of SALSIT, dedicated to UNESCO and SALSIT (Prof. Mariela Modeva, PhD); SALSIT – an important center of the science of science and informatization in national and international aspect (Assoc. Prof. Ventsislav Velev, PhD); the sacral importance of the languages as a mean of human communication (Fred Mainhard)

I. ТРИЕДИНСТВО НА БИБЛИОТЕЧНАТА ТЕРМИНОЛОГИЯ – НОВО ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ НА УНИБИТ

(Интердисциплинарна симбиоза на
библиотекознанието, информатиката и лингвистиката)

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-българският словарь по библиотечной и информационнои дейности =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”
(New e-ed. – Sofia, 2017)*

Съвременната епоха е белязана от знака на две глобални тенденции – американската техническа модерност и руската духовна космичност. Само тяхното сътрудничество и единство може да изведе човешката цивилизация на нови висоти.

Преподавателите и учените от Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ), като имат предвид това развитие, създават необходимите многоезикови справочници по библиотечна и информационна дейност.

Ярък пример за това е новото електронно издание на *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност*.

Самият авторски колектив на речника е съставен от видни американски (проф. Джон Ф. Ричардсън), руски (доц. Едуард Р. Сукиасян и Виктор В. Зверевич) и български специалисти в тази област. Основен автор и инициатор за неговото издание в България е акад. проф. Александра Куманова. Под нейно ръководство и с нейната активна дейност по оформянето на речника взимат активно участие и редица студенти от УниБИТ, което е важен етап в тяхната професионална подготовка.

Чрез триезичното представяне в *„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology = Англо-руско-българският словарь по библиотечной и информационнои дейности = Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”* на над 13 000 понятия във всяка една от трите пермутирани версии на речника (общо 39 000 лексикални единици) от библиотечната и информационна сфера се обосновава единството на тази терминология в универсалната информационна среда, което е важен фактор за нейното прогресивно развитие. Самата сигнифицирана пермутация на трите версии на речника е пример за образцова интердисциплинарна симбиоза на библиотекознанието, информатиката и лингвистиката.

... В леко анекдотичен стил може да се каже, че ако някога светите братя Кирил и Методий разшириха и обогатиха триезичната догма със славяно-българския език, то днес ние затвърждаваме съвременното триединство на най-важните за нас лингвистични ареалии в библиотечната и информационна ноосфера...

Изданието *„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology = Англо-руско-българският словарь по библиотечной и информационнои дейности = Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”* е своего рода когнитологична универсална карта на библиотечно-информационната сфера.

Това издание е също така практичен инструмент за целите на прецизно търсене и разпространение на информация в областта на многоезиковата морфология на библиосферата.

19.05.2017 г.

II. ЗНАЧИМО ЯВЛЕНИЕ НА БИБЛИОСФЕРАТА ОТ НОВО ПОКОЛЕНИЕ

(Когнитологична универсална триезична карта
на библиотечно-информационното дело)

Проф. д.ф.н. Мария Младенова

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-българският словарь по библиотечной и информационнои дейности =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”
(New e-ed. – Sofia, 2017)*

Съвременната информационна цивилизация от когнитивен аспект е преди всичко култура на справочните многоезични знания и техните носители, каквито са речниците. Бързото развитие на съвременните

информационни технологии и ограниченото време за търсене на необходимите ни данни налагат все по-честото използване на електронните справочни ресурси, в това число и речници. Точно такъв е *Англо-руско-българският речник по библиотечна и информационна дейност* на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) (издателство „За буквите – О писменехъ“), излязъл през май 2017 г. в София (първо издание – 2010 г.).

Този без съмнение голям и изключително важен труд е резултат на многогодишни съвместни научни усилия на много специалисти от САЩ (проф. Джон В. Ричардсън), Русия (доц. Едуард Р. Сукиасян, Виктор В. Зверевич) и България (проф. Александра Куманова).

Речникът, съдържащ 39000 лексически единици, представлява три семантично и графично изоморфни триезични части: англо-руско-българска; руско-българо-английска; българо-англо-руска. Така подготовеният труд е оформен и сверен с многообразни речници и в многобройни научно-практически консултации с български специалисти от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Народната библиотека „Иван Вазов“, Централната библиотека на Българската академия на науките и други авторитетни библиотечни институции.

Новото електронно издание на разглеждания речник е когнитологична универсална триезична карта на библиотечно-информационната сфера. То също така е практичен инструмент за целите на прецизно търсене на информация в областта на езиковата морфология на библиосферата (библиотекознанието, библиографията, книгознанието, документалистиката, архивистиката, полиграфията, информатиката, информационните технологии).

В същността си *Англо-руско-българският речник по библиотечна и информационна дейност* е едно терминологично ръководство за библиотечната и информационна дейност, което отразява модерните тенденции в развитието ѝ.

Речникът ще улесни сравнителния анализ между българската библиотечна терминология и библиотечните термини, използвани в англоговорещите страни и Русия. Благодарение на неговото прилагане се постига съответствие в назоваването на библиотечно-информационните обекти и дейности в различните страни по света. Така речникът ще допринесе за по-глобално разбиране и възприемане на дейността на библиотеките в международен мащаб.

Специално трябва да подчертаем приноса за създаването на речника на проф. Ал. Куманова – един изключително добър професионалист в областта на библиотечното дело, неуморен изследовател на библиографската сфера. Под нейното вещо ръководство и методически указания се извърши преводът на всички словарни единици, както и подготовката и излизането от печат на българското издание на този речник.

1.06.2017 г.

III. ТРИЕЗИЧНИЯТ РЕЧНИК ПО БИБЛИОТЕЧНА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ С НОВО ИЗДАНИЕ

(За единството на многообразието на фиксиране на езиковите форми
в библио-инфо-ноосферата)

Проф. дн Екатерина Попандонова-Желязова

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-българският речник по библиотечна и информационна дейност =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”
(New e-ed. – Sofia, 2017)*

Съвременният мултикултурен свят предполага все по-честото използване на чужди езици. Това засяга най-вече комуникацията в редица специализирани областикато библиотечната и информационна дейност (библиотекознание, библиография, книгознание, документалистика, архивистика, полиграфия, информатика, информационни технологии ...).

Настоящият триезичен речник може да се опише като панорама на библиотечната и информационна дейност от перспективата на съвременната лингвистика и речникова формация. Всъщност, той е първи опит у нас за един пълен и основен речник в тази област на познанието. Широкият изследователски профил на учените, взели участие в неговото съставяне и написване, е безспорно доказателство за неговата значимост и приложимост.

Триезичният речник предоставя изчерпателна информация на внимателно подбрани термини, свързани с библиотечната и информационна дейност на XXI век. Изданието включва както конкретна терминология, намираща приложение в специфичен библиотечен контекст, така и допълнителни изрази, използвани с различна интензификация в разнообразен научен, учебен, ежедневно-непреднамерен контекст.

Настоящият езиков корпус за изследване на езика на библиотечната и информационна дейност на *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* е насочен към синтактичното и семантичното ниво на комплексното овладяване на три езика (български, английски, руски). Наличната информация в речника обогатява традиционното овладяване на езиците като по-динамично и ефективно, а всеки етап от развитието на лексикални знания и умения дава възможност за преминаване към все по-актуални концепции на ученето като цяло за съвременната библио-инфо-ноосфера (термини на А. В. Куманова, А. В. Соколов, Р. С. Гиляревски, А. И. Субето)...

Целенасочено организираният материал на речника е подходящ за усъвършенстване на лексикалните умения в библиотечно-информационната сфера.

Речникът безспорно е полезен ресурс при желание за овладяване на подобна терминология на роден и на чужд език, защото прецизно отразява актуалното състояние на езика в библиотечно-информационна среда.

В съдържателен план включеният лексикален материал в изданието *Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност* е широкоспектърен, интересен, актуален, практически ориентиран, съобразен със съвременната динамична реалност. Тук е предоставена реална възможност за стабилна и разнообразна лексикална подготовка. Практическата насоченост на информацията предполага незабавното ѝ приложение в подходящ контекст като дава възможност за развитие на компетентността, професионализма и квалификацията, както и за бърза адаптация към професионалния живот и конкурентоспособността на личността.

Триезичният речник *Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност* дава нови перспективи за системно развитие на хуманитарното познание, като консолидира знанията за библиотечно-информационната дейност, фокусирани върху композиционно-речникова организация. В него съществува баланс в теоретичната и практическата му насоченост, който ще помогне наученото да се използва в съответната професионална сфера.

Достигнатото единство на многообразието на фиксиране на езиковите форми в трите огледални пермутирани и сигнифицирани книги (англо-руско-българска; руско-българо-английска; българо-англо-руска) е манифест на модерната компаративистична когнитология на библиотечно-информационната реалност като планетарно явление. Точно поради тази причина лингвистичният материал в *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* е обвързан със социокултурната действителност и удовлетворява постоянно нарастващите изисквания и потребности за развитие и усъвършенстване.

Речникът може да послужи в ежедневната дейност на преподаватели, учени, преводачи, изучаващи чужд (английски/руски) език и др. От него могат да се възползват и всички, за които библиотечно-информационните науки са обект на интерес.

7.06.2017 г.

IV. НОВО ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ НА ПЪРВИЯ ТРИЕЗИЧЕН РЕЧНИК ПО БИБЛИОТЕЧНА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ, ИЗДАДЕН В БЪЛГАРИЯ (Ново трикнижие на УниБИТ, посветено на ЮНЕСКО и УниБИТ)

Проф. д-р Мариела Модева

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-българският словарь по библиотечной и информационной деятельности =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”
(New e-ed. – Sofia, 2017)*

През 2012 г. издателство „За буквите – О писменехъ” предложи уникално по своя замисъл и изпълнение трикнижие от поредицата „Факлоносци” (V–VII кн.) – „Когнитология на компаративистичната терминология...” (на бълг., рус. и англ. ез.). На тези три книги направих рецензия [1], впечатлена от професионализма на

автора – проф. д.п.н. Александра Куманова, преподавател в Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ), която подготви тези издания за първия триезичен речник по библиотечна и информационна дейност на XXI век – на български, руски и английски (София, 2010) [2].

Настоящото ново електронно издание на речника, от 2017 г., е ново трикнижие (англо-руско-българска; руско-българско-английска; българо-англо-руска версии на лексиката), посветено на два юбилея: 70-годишнината на ЮНЕСКО и 65-годишнината на УниБИТ. То е предизвикано от наблюдавания голям интерес към първото издание. Акцентите са поставени отново върху „международната хуманитарна интеракция от най-висш порядък”, което се възприема от авторите на труда като „поетика на ризомно-ретикуларната методология” („когнитология на компаративистичната терминология по библиотечна и информационна дейност”), в няколко части: библиотечно-информационна сфера; хуманитарно универсално интерактивно знание; универсално познание на библиотечно-информационната сфера; учебно-педагогическия процес в УниБИТ; проследено е създаването на триезичния речник, неговата структура и концепция, отделено е място и на самото изпълнение на речника.

Същинската част на настоящото издание е съставена от три книги, „огледално отразяващи речника по библиотечна и информационна дейност на три езика, като всяка от версиите има специализирано редактиране, в съответствие с което е наблюдаемо с прост поглед графическото моделиране по семантично-морфологичен принцип, и всяка от страниците има принадлежащ ѝ – единствен – колонтитул”. Концепцията може да бъде обобщена с думите на проф. д.ик.н. Стоян Денчев, който казва през 2009 г., че „тези речници ни дават възможност да наблюдаваме лексикографските филтри на откритото равнище на английската, руската и българската езикова култура по библиотечна и информационна дейност, което би трябвало да се тълкува като идеал за езикова мисъл и научно-практическото общество от архитекти на съвременната инфосфера в областта на библиотекознанието, книгознанието, полиграфията, архивистиката, документалистиката, библиографията, библиографознанието, информатиката, информационните технологии”.

За справочно-информационни цели са създадени три списъка на съкращения, срещани в трите книги на речника – съответно: на английски, руски и български език.

Представени са три групи издания: терминологични речници, енциклопедични речници и езикови терминологични речници – по информатика, информационни технологии и компютърна техника, публикувани в България. Последната част е свързана с темата за явния език или етимологичното знание на библиотечната и информационна дейност.

Открити са ясно етапите на създаване на речника и е отдадено дължимото на приносните моменти на всички автори, работили през годините в изследваните области.

Електронното издание е внушително по обем – съдържа 819 страници.

Основните адреси на трите версии (книги) на този речник са: I. Учебно-педагогически; II. Теоретико-изследователски. III. Информационно-търсещи. IV. Практически (методически). V. Справочно-търсеща. I–IV е за най-широк кръг от ползватели на информация, за които речникът – особено чрез графичния си израз – моделира знаниева култура на възприятие, правейки наблюдаеми и практически използвани в реална информационно-търсеща ситуация тънкостите на изследователската му лаборатория, отразяващи натрупания опит на човечеството).

В епилога е отбелязано, че „триезичният речник е синопсис на библиотечно-информационната сфера (библиотекознание – книгознание – полиграфия – архивистика – документалистика – библиография – библиографознание – информатика – информационни технологии ...) на:

- английски – руски – български;
- руски – български – английски;
- български – английски – руски”.

Електронното издание на речника има редица силни страни.

Първо, трябва да отбележим, че като цяло материалът е с енциклопедична справочно-информационна тежест.

На второ място се изтъква значението на ШКОЛАТА.

На трето място – изданието прави важни взаимовръзки, свързани с библиотечно-информационната реалност.

На четвърто място – откроява работата на екипа, който „отдадено и благородно е работил през годините за появата на това издание”, за да отправи с него послание към настоящите и бъдещите творци на

инфосферата. Целта е хората „да пребивават в нея безпрепятствено – не само без езикови, но и без географски, административни и пр. разделителни линии.”

Оформлението на книгите е съобразено с електронната форма на изданието. Корицата е атрактивна и в същото време решена в класически стил.

Трудът е забележителен, тъй като „на речниците – от типа на представения чрез настоящото издание – принадлежи уникална роля, защото чрез тях индивидът пребивава в НЕПОСРЕДСТВЕН ДИАЛОГ С ИНФОСФЕРАТА – БЕЗ ПОСРЕДНИЦИ”. Напълно подкрепям цитираната сентенция: „ИСКАТЕ ЛИ ЛЕСНО ДА ИЗУЧАВАТЕ НАУКИТЕ? ЗАПОЧНЕТЕ С ИЗУЧАВАНЕТО НА ВАШИЯ ЕЗИК”.

На новото електронно издание на речника пожелавам успех, имайки предвид, че във века на информационните технологии подобни издания разширяват максимално достъпа до съдържание и по този начин демократизират процесите на образование, обучение и научни изследвания в областта на библиотечната и информационна дейност.

1. **Нанкова**, М. Три книги за първия триезичен речник : [Рец. за кн.: 1. **Куманова**, А. Когнитология на компаративистичната терминология по библиотечна и информационна дейност (Към проблема за създаването на англо-руско-български речник) : Панепистемия на библиотечна и информ. сфера : Триез. речник – тектон. мент. етимолог. прибор. – София, 2012; 2. **Куманова**, А. Когнитология компаративистической терминологии в сфере библиотечной и информационной деятельности (К проблеме создания англо-русско-болгарского словаря) : Панэпистемия библи.-информ. сферы : Трехъяз. словарь – тектон. мент. прибор. – София, 2012; 3. **Kumanova**, A. Cognitology of the comparativistic terminology of library and information terminology (To the problem of creation of a dictionary in English, Russian and Bulgarian languages) : Panepisteme of the libr.-inform. sphere : The trilingual dict. – tectonic mental device. – София, 2012]. // *Науч. трудове на Унив. по библиотекознание и информ. технологии* (София). – Т. 10, 2012, с. 439-441.

М. Нанкова и М. Модева – едно и също лице.

2. [1] The **English–Russian–Bulgarian** dictionary of library and information terminology = Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност / Comp. J. V. Richardson ... [и др.] ; Managing ed. S. Denchev ; Ed.-in-chief A. Kumanova ; Ed. board R. Burger ... [и др.] ; Graph. ed. N. Vasilev ... [и др.] ; Techn. ed. N. Vasilev, V. Stefanova ; Rev. F. Mainhard ... [и др.]. [2] The **Russian–Bulgarian–English** dictionary of library and information terminology = Русско-българо-английски речник по библиотечна и информационна дейност / Сост. Э. Р. Сукиасян ... [и др.] ; Отв. ред. С. Денчев ; Глав. ред. А. Куманова ; Редкол. Р. Бургер ... [и др.] ; Граф. ред. Н. Василев ... [и др.] ; Техн. ред. Н. Василев, В. Стефанова ; Рец. Ф. Майнхард ... [и др.]. [3] The **Bulgarian–English–Russian** dictionary of library and information terminology = Българо-англо-руски речник по библиотечна и информационна дейност / Състав. А. Куманова ... [и др.] ; Отг. ред. С. Денчев ; Глав. ред. А. Куманова ; Ред. кол. Р. Бургер ... [и др.] ; Граф. ред. Н. Василев ... [и др.] ; Техн. ред. Н. Василев, В. Стефанова ; Рец. Ф. Майнхард ... [и др.]. – София : За буквите – О писменехъ, 2010. – 886 с. : с ил. – (Тр. на Студентското науч. о-во при Унив. по библиотекознание и информ. технолог., ISSN 1314-2526 ; Т. 3). – Юбилейно изд., посв. на 60-год. на Държ. библиот. инст., днес: Унив. по библиотекознание и информ. технолог.

Други състав.: А. Куманова, Э. Р. Сукиасян, В. В. Зверевич, Д. В. Ричардсън ; Други ред.: Ч. Грибъл, И. Л. Линден, П. Полански, Б. Шафнер, Я. Л. Шрайберг, Н. Василев, М. Максимова, Ц. Найденова, С. Бойчева, А. Даскалов, Р. Симеонова, Т. Дерменджиева, Д. Ралева, Б. Николова ; Други граф. ред.: Б. Николова, Б. Апостолова ; Други рец.: Н. Казански, М. Младенова, Д. Христозов, С. Илиева.

Публ. и в: <<http://www.local.svubit.org/2009/03/08/open-da>> – до 30.09.2010; от 30.09.2010: <<http://www.sno.unibit.bg>>.

Публ. и във вид на електронна кн. в изд. „За буквите – О писменехъ” (2010): <<http://www.sno.unibit.bg>>. Ново ел. изд. 2017.

12.06.2017 г.

V. ЕЛЕКТРОНЕН ТРИЕЗИЧЕН РЕЧНИК БЕЗ АНАЛОГ
(УниБИТ – важен център на наукознанието и информатизацията
в национален и международен аспект)

доц. д-р Венцислав Велев

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-болгарский словарь по библиотечной и информационной деятельности =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”*
(New e-ed. – Sofia, 2017)

Получаването на актуални познания в различните сфери на науката е важен елемент на съвременния живот. Апробирането и прилагането им в практиката е доказателство за тяхната навременност и актуалност. Макар че през последните години се появяват коментари и относно необходимостта от речници, то натрупването на нови знания не може да се получи без основа, каквато представят речниците. В този смисъл именно многоезичните речници предоставят още по-голяма възможност за получаване на нови познания в различни сфери.

Бързото развитие и навлизане на технологиите създава предпоставка за преработване на съществуващите речници и превръщането им в своеобразна банка на познанието, от каквато все повече има належаща необходимост. Възможността за бърза проверка, препратки към други източници, своевременната актуализация и лесно боравене с материята е важна предпоставка за появата на електронни речници. Ако към това се прибави и лесната възможност за транслитерация, то обяснението за тяхното бързо навлизане в ежедневието на всички интересувани се от познание е естествено.

Ето защо електронният вариант на появилия се през 2017 г. *Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност*, издание на издателството към Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) – „За буквите – О писменехъ”, е със съществен принос в библиотекознанието и всички съпътстващи го сфери на информатизацията (библиографията, книгознанието, документалистиката, архивистиката, полиграфията, информатиката, информационните технологии).

Англо-руско-българският речник по библиотечна и информационна дейност е резултат от обединяването на усилията на множество учени от различни страни, между които можем да посочим имената на проф. Джон В. Ричардсън от САЩ, доц. Едуард Р. Сукиасян и Виктор В. Зверевич от Руската федерация, проф. Александра Куманова от България.

Прегледът на речника разкрива, че той съдържа 39 000 лексикални единици, които са нагледно обособени в три семантично и графично триезични части (трикнижие), подредени както следва:

– Първа книга: The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology = Англо-руско-болгарский словарь по библиотечной и информационной деятельности = Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност;

– Втора книга: The Russian – Bulgarian – English Dictionary of Library and Information Terminology = Русско-болгаро-английский словарь по библиотечной и информационной деятельности = Руско-българо-английски речник по библиотечна и информационна дейност;

– Трета книга: The Bulgarian – English – Russian Dictionary of Library and Information Terminology = Болгаро-англо-русский словарь по библиотечной и информационной деятельности = Българо-англо-руски речник по библиотечна и информационна дейност.

Важно е да се отбележи, че новото електронно издание на *Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност* е предшествано и от печатна публикация, тиражирана през 2010 г. Първото издание на труда също отново носи марката на издателството на УниБИТ „За буквите – О писменехъ”.

И двете издания на *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* ни дават възможност да направим богати и многообразни по своето съдържание и обхват справки в сферите на общата езикова култура по библиотечна и информационна дейност, а също така и една отделна сфера на тази дейност – библиотекознанието, книгознанието, полиграфията, архивистиката, документалистиката, библиографията, библиографознанието, информатиката, информационните технологии. Всичко това е

достъпно на трите основни езика на изданията – български, руски и английски, което ги прави изключително полезни. Към описаното следва да се прибави и възможността да се правят коментари и тълкувания, обяснение на използваната чрез речника терминология.

Нужно е да се отбележи и заслугата на проф. Александра Куманова от УниБИТ (основен автор на речника), която през годините е успяла да създаде своя школа в областта на библиотекознанието и библиографията и изследването на различните техни приложения в съвременната информационна среда, което е намерило съответното детайлно отражение в изданието.

Новото електронно издание на *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* е изключителен труд, който разкрива не само познанията и компетенциите на неговите автори, но и определя стоящият зад него Университет по библиотекознание и информационни технологии като важен център на наукознанието и информатизацията в национален и в международен аспект.

18.07.2017 г.

VI. САКРАЛНОТО ЗНАЧЕНИЕ НА ЕЗИЦИТЕ КАТО СРЕДСТВО ЗА ЧОВЕШКО ОБЩУВАНЕ – ПО ПОВОД НА УНИКАЛНИЯ ТРИЕЗИЧЕН РЕЧНИК НА УНИБИТ Фред Майнхард*

*„The English – Russian – Bulgarian Dictionary of Library and Information Terminology =
Англо-руско-българският речник по библиотечна и информационна дейност =
Англо-руско-български речник по библиотечна и информационна дейност”
(Sofia, 2010)*

Като езиковед винаги съм се радвал на многоезичните речници, и то особено ако са посветени на професионалната терминология в дадена научна област. Самият аз съм израсъл и работил в многоезикова среда и съм лично чувствителен на тази тема.

Няма да се спирам на конкретните характеристики на *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* – много ценно справочно издание, изпълнено с благоговение пред библио-инфо-ноосферата и езиците в нея...

Ще разгледам накратко значението на чуждоезиковото общуване между хората, като съм вдъхновен за това от емблематичната титулна илюстрация на изданието с картината на Албрехт Дюрер „Христос сред книжниците”. Великият немски художник по своя гениален начин взема повод за творбата си от един епизод от житието на Исус Христос, предаден от Св. апостол и евангелист Лука. В него младият Месия се сблъсква с неразбирането и отрицанието на учените мъже, които, волно или неволно, се прикриват зад недоразуменията, произтичащи от различните тълкувания на свещените текстове на чуждите езици. След своето мистично инициране на Изток (в Персия или дори в Индия) просветленият вече Пророк ще донесе именно този *универсален език*, който ще обедини и спаси всички хора – езикът на *вселенската Любов между тях*. Картината олицетворява и съчетанието между северния и южния европейски ренесанс, който, допълнен със славянско-византийското духовно наследство, стои в основата на съвременната обединена Европа.

Именно творения като *Англо-руско-българския речник по библиотечна и информационна дейност* са това спасително разковниче, което допринася изключително за сакралното общуване между хората в рамките на глобалната информационна среда.

Намирам изпълнението на труда – ще подчертая особено! – за образцово. Не само знания, но и мъдрост са водили авторите в това грандиозно дело за цялата ни информационна култура на нашата планета.

8.08.2010 г.

*Фред (Алфред) Фриц Майнхард (4 юни 1933 г., София – 18 май 2014 г., София) завършва немска филология (задочна форма на обучение) в Софийския университет „Св. Климент Охридски”. Хуманист, ерудит, естет, педагог и филолог, библиотекар и библиограф, той е дългогодишен водещ експерт в отдел Литературна библиография в Библиотеката на Института за литература при Българската академия на науките.

